

Stepeni srdžbe i vrijeđanje vjere u srdžbi

[Bosanski – Bosnian – بوسني]

Abdulaziz b. Abdullah b. Baz

Prijevod:

Senad Muhić

Revizija:

Ersan Grahovac

2014 - 1435

IslamHouse.com

﴿سب الدين في حال الغضب ومراتب

الغضب﴾

« باللغة البوسنية »

عبد العزيز بن عبد الله بن باز

ترجمة:

سناد موهيتش

مراجعة:

أرسان غراهوفاتس

2014 - 1435

IslamHouse.com

Stepeni srdžbe i vrijeđanje vjere u srdžbi

Pitanje:

Kakav je propis za osobu koja usljed jake srdžbe vrijeđa vjeru, te kakav je status njegovog braka, ako to djelo izvodi van okvira islama?

Odgovor:

Vrijeđanje vjere je jedan od najvećih grijeha i jedan od najvećih razloga koji čovjeka izvode van okvira islama.

Vrijeđanje vjere je, po jednoglasnom stavu islamskih učenjaka, djelo zbog kojeg osoba postaje otpadnik od islama i ono je gore i opasnije od samog ismijavanja sa vjerom.

Allah Uzvišeni veli: ***Reci: Zar da se sa Allahom, Njegovim ajetima i Poslanikom ismijavate? Ne tražite ispriku, jer ste sigurno postali nevjernici, nakon što ste vjerovali.***¹

Prenosi se da je neka robinja vrijeđala Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, pa ju je, nakon što se nije pokajala, njen vlasnik pogubio. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je nakon toga kazao: „**Budite svjedoci da je njena krv beznačajna.**“²

---

¹ Et-Tevbe, 65-66.

² Bilježi Ebu Davud, knjiga o preciziranim kaznama, poglavlje: Propis onoga ko uvrijedi Poslanika, br. 4361., i Nesai, knjiga o zabrani proljevanja krvi, poglavlje o onome ko vrijeđa Poslanika, br. 4070.

Vrijeđanje vjere vodi u otpadništvo od islama, kao i vrijeđanje Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, a krv onoga ko to čini je bezvrijedna. Imetak koji posjeduje takav pripada državnoj blagajni,³ iz razloga što je učinio djelo koje ruši njegovo vjerovanje.

Međutim, ako se to vrijeđanje desilo uslijed jake srdžbe i gubitka razuma, onda ima drugačiji status.

Srdžba, prema islamskih učenjacima, može imati tri stanja ili tri stepena:

1. Srdžba koja je toliko jaka da čovjek uslijed nje gubi razum, nije sposoban da se kontroliše i razlikuje stvari.

Takva osoba ima status bezumnika i bijesnog čovjeka, te se na takvom stanju ne može graditi nikakav zaključak i propis. Njegovo vrijeđanje se ne uzima u obzir, ne utiče na razvod, niti ima bilo kakav propis.

2. Srdžba koja je po stepenu blaža od prve.

Srdžba ovog stepena je također veoma žestoka, do te mjere da uslijed nje čovjek mijenja razmišljanje, ne može da se obuzda jer ga je ona obuzela, i on pokušava da je se riješi, ali ne može zbog njene žestine.

I pored toga, srdžba koja je na ovom stepenu nije prouzrokovala da čovjek gubi osjećaj i razum upotpunosti, ali je njena žestina prouzrokovala raspravu i

---

³ Tj. u islamskoj državi. (op. rev.)

vrijeđanje između njega i nekih drugih osoba, poput porodice, supruge, djece, poslodavca i sl.

Kada je u pitanju ovaj drugi stepen, islamski učenjaci nemaju jednoglasan stav.

Neki od njih kažu da čovjek kojeg je obuzela ova vrste srdžbe ima status razumne osobe i da se nad njim sprovode propisi poput razvoda, otpadništva od vjere, pogubljenja, i rastavljanja od supruge.

Postoje i oni koji kažu da ovakva osoba ima status osobe iz prvog stepena, tj. računa se kao da je izgubio razum, jer je bliži toj osobi nego onoj koja nije izgubila razum, i ima status osobe koja je prisiljena da nešto kaže, a ne može da to odagna od sebe zbog jačine srdžbe.

Drugi stav je bliži istini, jer takva osoba se računa od onih koji su izgubili razum.

Dakle, razvod takve osobe se ne računa i ne postaje time otpadnik od vjere, jer liči osobi koja je izgubila osjećaje i razum, zbog srdžbe koja ju je obuzela, a ona nije u mogućnosti da je odstrani od sebe.

Pobornici ovog stava dokazuju to kazivanjem o Musau, koji je zatekao svoj narod kako obožava tele, pa je onda zbog toga, veoma srdit bacio ploče koje su mu objavljene, i brata svoga za kosu povukao.

Allah ga nije ni zbog bacanja ploča, a ni zbog povlačenja brata za kosu pozvao na odgovornost.

Bilo bi veoma opasno da je kojim slučajem bacio ploče kao vid ponižavanja, a bilo bi djelo nevjerstva da čovjek kojim slučajem uhvati za kosu ili bradu nekog poslanika i uznemiri ga.

No međutim, upravo zbog toga što je Musa bio veoma srdit, Allah mu je oprostio i to što je bacio ploče, a i to što je povukao svog brata za kosu.

Ovoj je jedan od dokaza onih koji kažu da razvod nije punopravan ukoliko se desi uslijed velike i žestoke srdžbe, a također i onaj koji zbog jake srdžbe kaže nešto u čemu je uvreda za vjeru, ne postaje otpadnik.

Ovaj stav je jak i zasnovan je vanjskom značenju, a postoje i drugi dokazi koji potvrđuju ovaj stav, koje navode Ibn Tejmije, i Ibn-l-Kajjim koji su odabrali ovaj stav.

Ovaj stav je kod mene prioritetniji, jer onaj koga obuzme velika srdžba, ne zna šta cilja i šta želi, i kao takav liči luđaku koji svašta ružno govori. Osoba u tom stanju je bliža luđaku nego li razumnoj osobi.

Dakle, ovaj stav je jači i jasniji.

Međutim, nema smetnje da se takva osoba preodgoji ukoliko uradi nešto što za sobom povlači otpadništvo od islama, a sve do iz opreza, i kako bi se ukazalo da se sa takvim stvarima ne treba poigravati i olahko ih shvatati, te kako ne bi ponovo uradio takvo nešto, ako se preodgoji udarcem, zatvorom i sl.

Ukoliko se za ovakvim sankcijama potegne, može se desiti da u tome postoji velika korist, ali i pored toga takva osoba se ne proglašava otpadnikom od vjere zbog prejake srdžbe koja ga je zadesila. A Allah je najbolji pomagač.

3. Obična srdžba koja ne uzrokuje gubitak razuma, niti gubitak kontrole. Čovjek i pored toga što se naljutio, ostaje razuman i pribran.

Sve što se desi prilikom ove srdžbe je punopravno i uzima se u obzir, poput propisa vezanih kupoprodaju, razvod, itd.

Ovo je samo obična srdžba prilikom koje čovjek zna šta želi i šta cilja.

A Allah najbolje zna.